

Lösningförslag till kontrollskrivning 1A
i 5B1147 Envariabelanalys för E, ht 2006.

1. *Bestäm asymptoterna till funktionen*

$$y = \frac{3x + 7}{x - 2}, \quad \text{definierad då } x \neq 2,$$

samt använd dessa för att skissera funktionsgrafnen.

Lösning: Lodräta asymptoten fås genom att sätta nämnaren = 0; det vill säga, den ges av $x = 2$. Och eftersom

$$y = \frac{3x + 7}{x - 2} = \frac{3(x - 2) + 13}{x - 2} = 3 + \frac{13}{x - 2},$$

där

$$\frac{13}{x - 2} \rightarrow 0 \text{ när } x \rightarrow \pm\infty,$$

så är $y = 3$ en vågrät asymptot. Grafen fås genom att observera att

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{13}{x - 2} = +\infty, \text{ medan } \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{13}{x - 2} = -\infty.$$

2. *Beräkna inversen till funktionen ovan.*

Lösning:

$$\begin{aligned} y = \frac{3x + 7}{x - 2} &\iff xy - 2y = 3x + 7 \iff x(y - 3) = 2y + 7 \\ &\iff x = \frac{2y + 7}{y - 3} \text{ då } y \neq 3. \end{aligned}$$

3. De hyperboliska funktionerna definieras av

$$\sinh x = \frac{1}{2}(e^x - e^{-x}) \quad \text{och} \quad \cosh x = \frac{1}{2}(e^x + e^{-x}).$$

Visa att

$$\cosh 2x = \cosh^2 x + \sinh^2 x.$$

Lösning:

$$\begin{aligned} \cosh^2 x + \sinh^2 x &= \frac{1}{4} \{ (e^x + e^{-x})^2 + (e^x - e^{-x})^2 \} \\ &= \frac{1}{4} (e^{2x} + 2 + e^{-2x} + e^{2x} - 2 + e^{-2x}) = \frac{1}{2} (e^{2x} + e^{-2x}) \\ &= \cosh 2x. \end{aligned}$$